

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egyes évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Magyarországi ár: 15 krajczár.

Előfizetési cseppán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalban intézendők.

A lap szellemi részére a Nyit-tárra vonatkozó minden költségek a szerkesztőség költségén.

Hirdetések

Aranybél szerint számítanak. — Nagyobb és többhírű hirdetések jutányosabb árakban.

Bélyeg minden egyes bejelentésnél kb. 30 kr.

NYIT-tár post. száma: 20 kr.

A főispán közgyűlési meghívója:

A törvényhatósági bizottság május havi rendes közgyűlésének határnapját folyó évi május hó 31. napjának délelőtti 10 órájára tűzvé ki, van szerencsém a törvényhatósági bizottság t. tagjait arra azzal hívni meg, hogy az alább egész terjedelmében közölt 239—93. sz. közgyűlési határozat s az 1883. évi XV. törvény 10. §-a rendelkezéséhez képest, ezen közgyűléstünk első tárgya a „Millenniumi alkotások” czéljából kivetendő pótdó feltéti intézkedés leendő. Minthogy pedig az e tárgyban hozandó nagy horderejű határozatnak az ügy fontosságához s alkalmasságához mért lehetőség egyértelmű a közmegnyugvást keltő megfontaltára szívet helyezek; felkérem a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy az e tárgyban f. hó 16-án székházunk termében d.-e. 10 órakor megtartandó értekezleten is megjelenni sziveskedjenek.

Együttal értesitem az állandó választmány tagjait, hogy a közgyűlési tárgyak, melyek sorozata törvényes határidőn belül a vármegye alispánja által még külön lesz közölve, f. hó 30-ik napján délelőtti 9 órakor a székház ki-termében tartandó állandó választmányi ülésen fognak előzetes tárgyalás alá vétetni.

Kelt Szirákon, 1894. évi május hó 4-én.

Gr. Degenfeld Lajos,
főispán.

Nógrádvármegye törvényhatósági bizottságának B.-Gyarmaton, 1893. évi november hó 30-án tartott rendes közgyűléséről.

239—1893. kgy. sz.

Az 54—893. kgy. számú határozattal kiküldött Millennium-bizottság jelentése.

Határozat.

Az ezen jelentésben foglaltak elfogadásával, előrebocsátva azt, hogy a vármegye ünnepi érületének, főleg a vármegye székhelyén kell megnyilatkoznia, — a törvényhatósági bizottság, a Magyar nemzetnek, magyar földön ezredéves fennállása ünnepét oly maradandó alkotások és tényekben öhajtván megörökíteni, melyek, míg egyrészt az elődök fényes hagyományának megfelelően és méltó jelmondatához, úgy másrészt hátra kötelezik a jövő nemzedéket, — határozatilag kimondja, hogy:

1. a vármegyei Monographia kiadási költségeire 5000 frt;
2. a Mária-Valéria kórház építési költségeire 60.000 frt;
3. a nógrádvármegyei múzeum épületére 10.000 frt olyképp, hogy ezen, az épületen biztosítandó összeg, amennyiben az épület múzeumi czéloknak szolgálni időjárálval megkezdik, — a vármegyére visszazár;
4. a jegyzői orsz. árbehár-alapra 5000 frt;
5. a magyarországi tanítók háza és az Főváros-alapra együtt 5000 frt;
6. a básiipar-tanműhelyekre 10.000 frt;
7. egy B.-Gyarmaton felállított Millennium-emlékre 5.000 frt;
8. a lcsonezi városi kórházra 20.000 frt;
9. a losonezi polgári menháza 5.000 frt;
10. a b.-gyarmati főgymnasiumra 140.000 frt fordítassék úgy, hogy abból a gymnasium főépületé biatítottán lévén tekintendő — 40.000 frt egy melléképület építésére használtassék fel; 100.000 frt kamattal pedig az évi fenntartási költségek fedezésére fordítottassanak.

Ezen összesen 205.000 frtnyi kiadás 50 évi törlesztési és kamat részület, a vármegye területén fizetett 881.065 frt 81 krajczár egyenes államadó után kivetendő

egy és fél százalékos vármegyei pótdótdobban fogja fedezetét találni.

A vármegyei pótdótdó kivételése iránt, az 1883. XV. t.-czikk rendelkezéseinek szem előtt tartásával, az 1894. évi májusi, esetleg egy erre külön kitűzendő rendkívüli közgyűlésen lesz határozat hozandó.

K. m. f.

Kiadta:

Tibanyi. főjegyző.

Nógrádvármegye vezérfőispánjához.

„Ne fukarkodjunk szívünk melegével, ha fenn akarunk maradni!”

E nemes és igaz szavakat intézte hozzánk lapunk utolsó számában megjelent egyik kitűnő férfi azon alkalmából, hogy a „Millenniumi alkotások” tárgyában főispán ur ő halga május hó 16-ra a törvényhatósági bizottsági tagjait értekezletre hívta meg.

Az értekezlet célja a meghívóban jelezve van, selyt helyez ugyanis főispánunk arra, hogy a Millenniumi alkotások tárgyában hozandó nagy horderejű határozat, tekintve az ügy fontosságát, lehetőleg egyértelműleg, közmegnyugvást keltő módon hozassék meg; közmegnyugvást öhajit tehát létrehozni az iránt, mily alkotásokkal kívánja Nógrádvármegye kebelében emlékeztetessé tenni a magyar nemzet ezeréves fennállásának korzszakos idejét!

Közmegnyugvást azért, mert úgy tapasztalhatta, hogy a mult évből hozott klevonalkozó megyei határozat, különösen pedig a tervezett alkotások költségeinek 50 éves amortisationális költsön után való fedezési módja, többfelől aggodalomra szolgáltatót okot.

Szeretjük hinni, hogy az iránt előre is mindenki egyetért, miszerint a vármegye főleg közművelődési alkotások által teheti emlékeztetessé és maradandóvá a Millenniumot.

Mik legyenek a közművelődési alkotások, szükségleten részleteznünk, miután a programunk közösen forog; néhány elvitázhatatlan igazságot vagyunk azonban bátrak az értekezlet tisztelt tagjai szíves figyelmébe ajánlani; ezek elseje, hogy ha egyáltalán csele akarunk élni, tegyük félre a kicsinykedést, a szűkebbeliséget; mert hiszen ily alkalom ezer évig nem fog ismét kínálkozni.

Továbbá tisztában kell lennünk az iránt is, hogy nincs oly ügy és legyen az bármennyire ádvós, mely ellen az emberi elme tetszetős ellenérveket felhozni képes ne lenne. Ám mérlegeljünk a javaslatokat akképp, vajon nem tulajdonok-e az okok, melyek létesítéstüket ajánlják!

Végre tudnunk kell azt is, hogy a nagy költség számára alkotni valamit honfiai szeretet nélkül egyáltalán lehetetlen; álljunk tehát a helyzet magaslataira akkor, midőn a cselext követeli tőlünk, bizonyos lévén, hogy minden, mi a közdőrt történik, kihatásban meggyezerte érezhető lesz; mivelhogy ezer szál köt bennünket egyútvé s ami ma csak Péter javára látszik szolgálni, holnap már Pál érdekét mordiája elő.

Miként nagyban az országos, úgy van ez kisben a megyei czélokkal is. És nem lesz az által senki gazdagabb, de sőt valamennyien szegényebbek leszünk, ha feltékenységből megtagadjuk az emporialis pontok könnyebb felvirágzásának létfeltételeit.

Az utókor pedig főleg a kulturális alkotások szempontjából fog majd rólunk dicserőleg, avagy ellátóleg bírálatot mondani. Amit tesszünk, a népet tesszük; illő tehát, hogy a nép is hozzájáruljon állíreivel az alkotásokhoz.

Egyedül közös jóakarattunkól függ, hogy aránylag alig megérezhető teher-vállalás mellett igen sok ádvós intézménynak adjunk létet. Hiszen e vármegye, noha a törvényről fogva értizedek óta igénybe vehette volna kulturális és humanitárius czélokra a pótdótdó, el volt anélkül; egyáltalán nem él vissza tehát a helyzettel, ha azt most a tervezett szép és nagy czélokra igénybe kívánja venni.

Végül gondoljunk meg: hányszor költünk mulékony élvezetekre, könnyű szívvel tetemes összegeket; szerezzük meg tehát most, a nagy epocha alkalmából, magunknak azt a felemelő öntudatot, hogy közczélokra is tudunk áldozni, annál inkább, mert elvitázhatatlan igazság, amit a fentiek szerint egyik jelesünk a május 16-diki értekezlet alkalmából a vármegye vezérfőispánhoz intézett:

„Ne fukarkodjunk szívünk melegével, ha fenn akarunk maradni!”

A Szent-László ünnepé.

A kereszténységet áthatja csodálatos módon az isteni tűrnek emlékezete, mely nyelvek slakjában, a tisztelet aporított egykoron nagy tettek véghatására felbátorította. — Jöjj el Szent-László! Így kiált fel e napon kicsiny és nagy, ezt visszhangoznak a templomok falai, ének és ima az istenség e nagy lélekben száll fel, odre meghallgatásért. Az ember örömeim lelkeleti szemeit a viruló természet, mely ékes kinyomatával feléremti ama öhajit: vajha eme álmában természet ünnepével az emberiség szívében, lélekben egyetértre szívet ünnepelne! — Az erősség, vigasztalás istene, minden emberhez elhozza az egyetértés- s vigasztalás sugarát — mégis eszt-bullott kővek az emberiség szívében. — A testvériség oly idegen közöttünk, a menyei vigasz keveseknél talál alkalmas talajt, hol elbúna a szomorúság sorvasztó fájdalomát. Az apostolok megértették az Urnak szavát. A szeretet szent kapcsa által összekötve, rendületlen bizalommal tekintettek a jövő felé. Szírók az Úr félelmét dobogta, jámborság, tudás, erősség, tanács, értelem és bölcsesség, mindmoganvi menyei ajándékait, az apostoli keblekben ádvós fejlődésnek indultak csak azért, hogy ezeket másoknál is hivatalsszerően közzélük. Köszlők örömmel. Már nevéknél fogva: apostolok, azaz kiküldöttek — e hivatalra lettek kiválasztva. Ők kötelezettségben eljárak aemes küldetésükben, tanítva, nevelve az emberiséget az isteni tan szellemében, nem pedig saját agyuk rajongó eszméit követve. E hivatal postulatmaként hgyták oda az ősi vallást, melyet csak nem rég isteninek hitték és vallottak; e roppant lelki erőt igénylő küldetésért mondak le buszjukról is.

Tanításukat mi is bírjuk. Elkészüljünk magunkban, mily fontosnak volna, ha az emberek e tanítás utmutatása szellemében élének. Keservrel kell a hajdani Phaidrával beismerni, hogy látjuk a jót, észlelőnkülleg ragaszkodunk hozzá s mégis inkább a rosszat cselekedünk. Ilyen az emberi természet, öröklőjük szoktól, kit szintén öröklötték. Nem akarunk bölcsészeti fejtegetésekbe bocsátkozni, melyek talhatnak a kis czikk szék körét; felesleges volna a rossz okát a különböző vélemények által feltüntetni. Ezt mellőzve, önmagunkra irányozzuk a figyelmet és tapasztalni fogjuk az ellenmondást a jó és rossz között. Ezer hála a gondviselésnek, mely módot nyújtott a rossz ellen való mikénti küzdelemre. E mód a szilárd akarat, mely behatás illéttel vonja le a következtetést a jó- és rossznak eredményei felett. E két ellentétnek dacára a küzdelem nevében fényugárt kár a kegyelmek osztogatójától, hogy rabulogjára tegye ama rosszat, mely őt kiragadai akarja ádvós működésének köréből. Az isteni és erkölcsi tekintélyvel felvértezett emberi akarat romba dönti azon akadályokat, melyek nemese törekvése előtt feltornyosulnak. Bár ily akarat lenne állandó az emberi nemből, akkor elmondhatnók róla, hogy az apostolok akaratát megértette.

Jól jegyei meg: Örményik a törhetetlen akaratról: „Mi balandók, gyöngyök vagyunk, de ne bújgye meg, hogy minden kérdésnek hódolunk kellene, akarat mellett parányi erő is csodálata méltó tetteknek szerzője lesz!”

Nyájás olvasd, már talán te is rajba voltál rossz indulataidnak, szenvedélyek győzöttek, álmatlan éjszakák

Özv. KÉK LÁSZLÓNÉ

ujjonnan, a legdlvatosabb és tetszetős betűnemekkel gazdagon felszerelt

könyvnyomdájában

***** Balassa-Gyarmaton, Deák Ferencz-utca, *****

községi és körjegyzői mindennemű nyomtatványok nagy mennyiségben készletben tartatnak.

Videki megrendelések azonnal fogadásoltatnak.

hatalmatok azt a harsány, melyet önmagaddal vírtál. Lány arca, szűz csodálatos nőtől, az erőszak Istene, valamint apostolai, egy téged is meg fog edzeni a jó akarat kiadásában, vigyázz, hogy szenvedélyességgel és szesz, harsánysággal, mely akkor hamisít is nyarholás beargalmad, a mint szépen elmélkedik a felett Kőlcsey: „Indulat és szenvedély által vezetett ember akarata is lehet roham hatalmas, de nem tisztá és nem szabad!”

Tanúgy.

(Tanítók és tanítók fizetése.)

Nógrádvármegye közg. bizottságának 1894. évi ápril hó 7-án tartott üléséből
561-594 kb. sz. alatt a vallás- és közoktatásügyi m. k. Minister ur Ó Nagyműveltségének 1894. évi márc. 2-án 10.000. sz. a. kelt magas rend. alapján a tanítók és tanítónők fizetéseinek rendezéséről szóló 1893. évi XXVI. t. cz. értelmében következő határozatot hozta:

A fenti számú ministeri rendelet kapcsán leme-nesztett t. cz. és a törvényhatósági közigazgatási bizott-ságok számára kiadott „Utasítás” úgy a községi, vala-mint a hitfelekezeti által fenntartott népoklak tanítóira egyaránt vonatkozik. Ezen iskolákban tisztes lakáson, rendszeres tanító 2 és segéd-tanító 1 szoba- és legalább 1/2-öd holdnyi kerten kívül rendszeres tanító évi fizetése 300 frtnál — a segéd-tanító pedig 200 frtnál kevesebb nem lehet.

Minden elemi népoklak tanító minimális fizetése mellett 50 frt évioldós kártyákban részesül, a mely öt ízben váltak megadhatók és 250 frt emelkedhetik; e kártyák azonban, mely a jelen törvény hatályba lépé-sével veszi kezdetét a 300, illetve 200 frtnál nagyobb fizetésbe be nem számítható.

Az iskolafentartó polgári és hitközségeknek köte-letségévé tétetik a tanítók illetményét a törvény rendel-kendéshez képest a készpénz fizetését havonként vagy negyedévenként, de mindig előleges részletekben kiszol-gáltatni; a terménybeli járandóság kiszolgáltatása csak az esetben engedélyt meg, ha ezen illetmények behaj-látást nem a tanító, hanem az iskolafentartó eszközöl, és előre megállapított időközökben és mennyiségben szolgáltatja ki a tanítónak oly módon, hogy az évi utolsó részletet legkésőbb az év november végén átadja.

Oly esetben, midőn a tanító fizetésének egy része földbirtok járandóságából áll, azok értékének 10 évi átlaga a tanító törzsfizetésébe számítatik be: ily termé-sztől járandóságnál azonban a föld mivoltára fordított költség és bármennyi adó levonása mellett a földbir-toknak csupán tiszta jövedelme jöhet számításba.

A tanítók fizetésére vonatkozó nyilvántartásokat az iskolafentartók kötelesek legpontosabban vezetni a esetleges hátralekelt behajtásáról közigazgatási uton gondoskodni.

Azon tanítók — kik egyszerűsített a kántori teen-dők teljesítését is végzik — fizetésének megállapításá-nál úgy a tanítók, valamint a kántori járandóságok együttesen tanítói fizetésnek tekintendők.

Ezek alapján úgy a polgári, — valamint az iskolafentartó hitközségeknek szoros köteletségévé tétetik,

hogy a törvény szerinti minimum biztosítása végett a szükséges intézkedések megtételét haladéktalanul eszközöljék. A fizetések a törvény szerinti minimumig való kiegyenlítése oly községi, illetőleg hitközségi határozattal történjék, mely a törvény szerinti minimum kiegyenlítéséhez szükséges összeget pontosan megállapítja a melynek alapján ezen összeg az iskolafentartótól behajtható legyen. A mennyiben a fizetés kiegyenlítése természeténél járán-dóság vagy földbirtok jövedelme szolgálja, a termények árának a fennebbiek szerint 10 évi átlaga hatósági bizonylattal igazolandó.

Köteletségévé tétetik továbbá a polgári és iskolafentartó hitközségeknek, hogy a tanítói járandóságoknak a törvény szerinti minimumig megtörtént kiegyenlítése iránt bocsott határozat s az azt igazoló hiteles alakban kiállított okmány, valamint netalan a fizetés kiegyenlítésére szolgáló terménybeli járandóság árakra vagy földbirtok jövedelmére vonatkozó hatósági bizonyítványok 1894. évi június hó 1-ig továbbiak miatt ezen bizottsághoz bete-rjesztendők, ezen esetben a törvényben megállapított legkisebb fizetés 1894. évi szeptember hó 25-től kezdve e nélkül is az iskola fenntartó által biztosítottak fog tekintetű, ha pedig ezen járandóságokat az iskolafentartó ki nem szolgáltatná az esetben azok a községi előjáráság által az érdekelte fél panaszára vagy hivatalból feljelentés esetében az iskolafentartó polgári vagy hitközségen végrehajtás után foganoztatandók.

Mivel fogva szoros kötelezés a község előjáráságának éber szemmel kísérni, valjon a hitfelekezet gondoskodott-e tanítója törvény szerinti illetményének kiszolgáltatásáról, ellenkező esetben intézkedjék a behaj-tás iránt, különben a tanítói illetmények behajtásánál a községi előjáráság által tanusított kisebb fokú hanyag-ság és kisebb fokú hivatali engedelmesség esetében a községekről szóló 1886. évi 22. t. cz. 106. §-a értelmé-ben úgy a községi előjáráság, valamint a negyéd- és kézeldi személyzet bármely tagja ellen minden alkalom-mal 5 frt, illetőleg 10 frt terjedő rendbontás, szűkség esetén fegyelmi eljárás fog alkalmaztatni.

Felteve, hogy a községi és hitfelekezeti iskolafentartók az iskolákban alkalmazott tanítóknak a törvény szerinti legkisebb fizetéseket hivatalosan megállapított szegénységük miatt biztosítani nem képesek, azaz a községi iskolákra nézve az 1888. évi 38. t. cz. 35. §-a szerint kivehető 5%-os iskolai pótlódó ki van merítve, — 1894. évi szeptember hó 1-ig indokolt előterjesztéssel ezen bizottság után vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszteriumhoz fordulhatnak a hiány pótlására szolgáló állami segélyért.

Az államsegély elayerése iránti körvényt a hitfe-lekezeti iskolákhoz köteles a hitközség, valamint az iskola szabályszűk költségvetésével felszerelve bete-rjeszteni, annak igazolása végett, hogy a hitközség a szűksé-g fedezetét nem rendelkezik a tanító törvény szerinti fizetésének kiszolgáltatására; ugyancsak bemutatandó a tanító eddigi díjlevelének eredeti példányát, a tanító ok-levele és a községi előjáráságának a járási főszolgabíró által látta-mozott nyilatkozata, a hitfelekezet szegénység-éről, valamint az iskolában járó tanköteles gyermekek számának hiteles, a község előjárásága által igazolt kimutatása.

E helyütt megjegyeztetük, hogy az államsegély nemcsak a 300, illetőleg 200 frtna kiegyenlítés, de az illetékes iskolai főhadóság kívánságára a törvényhozá-s által évről évre engedélyezett összeg keretén belül a vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyan ily módzatok mellett a tanítói fizetéseknek a törvény szerinti minimumon felül 400 frt-ig való kiegyenlítésére is segélyt nyújt.

Ezek előrebocsátásával az összes egyházmegyei főhadóságok felterjesztésileg megkérelmetti rendeltetnek abbéli intézkedések megtételére, hogy a vallás- és közok-tatásügyi m. k. Minister ur Ó Nagyműveltségének 20761-1883. számú magas rendelete folytán úgy a közigazgatásügyi, valamint a hitfelekezeti hatóságok kör-benöttével megállapított a. alatti mellékletben feltün-tetett hitfelekezeti tanítóállomásokkal egybekötött évi fizetéseket a törvény szerinti minimumig leendő felszerelése illetve biztosítása iránt intézkedni sziveskedjenek oly módon, hogy a fennebbiekben esetteltekhez képest a biztosítékot magában foglaló hatósági iratokkal a kitűzött határidőig ezen bizottsághoz bete-rjesztessenek.

Mirol vármegyei alispán és a kir. tanfelügyelő tudomás, a járási főszolgabírók és ezek után az összes községi előjárók a vonatkozó utasítás ide csatolásával kellő tanulmányozás, szigorú ellenőrzés és a tanítóknak leendő köldös végett azaz értesítetnek, hogy a feleke-zeti hatóságokat e téren támogatni szoros és feltétlen kötelességüknek ismerjék.

K. m. f.

Gróf Degenfeld János,
ispán, elnök.

A nógrádvármegyei levéltárban gyűjtött nyelvtörténeti adatok.

(Gyűjtötte: Balogh Dezső.)

(Folytatás.)

Dizonjosan tuga, hogy egykor Maczko András nevű jobbjoggyott őszel a katonák „szász kocsmáert” vagy is az Hajdukak való pinsert Divinyben vitték volt el. 1717.

„jött” (gyűjt). 1718:
... gyanu pöröl voltak felőle. 1718.
... melyről mindjárt „tudományt” is tölt az emberek előtt. 1718.
Idegen személyvel „csaparkodot” (csapodarkodott?) 1718.

„paraszt kapitány” (?) A nemesek hadnagyával ellen-tetés: paraszt bíró, polgár, kisbíró. 1718.
„Kulbaja” beledmagával birtelen meg nem mala-czozhatván (koczkaja). 1718.

Köles ellen való ital (várzáslat ellen). 1718.
... lehetetlen meg is vallani s elő „kerengetal” számlalan sok „morgásit” (káromkodás) és szikált. 1719.
„vak szart” (vak szert) emberi halánték. 1719.
„játékoktak” (szerelemkedtek). 1719.
Téplemon mellett lévő „cségerben” volt volna (t. i. való) (?) 1720.

... hogy a fegyver ne arcon nekie akart volna bizonyos „csinalmant tenni” (megcsenekedni, várzásolni) ráolvasni). 1770.

TÁRCZA.

Elvira.

Irtá: Miklós János.

Kőn a hasadó hajnal, körö-körül derűs, tiszta égboltozattal, a tavasz természet ragyogó, festői, színeivel, bájos harmoniába olvadó sennyi ert meg ezer vidám, ébredés hangjával a legszebb pünkösöd ünnepé-nek megvirradását hirdette. A Kálnayék hatalmas, ódon kastélyát, mely az utcára néző része kivételével, három oldalról magas növény, szászos fákkal volt körülvéve, e pillanatban még néma, halotti csend vette körül. A tájban, lent az udvaron egy-egyedül a vő kertész, Miklós volt kora virradat óta a talpon s idezett első némi nevet, a mint a keskeny kavicsos gyalogutak mentén óvatos lépésekben járva, a kerti virágokat és rózsá-kat átkozogta: A nagy kiterjedésű, sűrűn befasított park egyik apró, székany lakója, a főlemlé, mintha ennek az ünnepies hangulatnak az emeléséhez szintén hozzájárulni akart volna, tavolabb a park egyik végén, valamelyik harmatos bokorból, vidám dalba kezdett s hatalmas, erőes hangján koronkint, édes gyönyörűséggel bele-belecsattogott az általános nagy némaudba.

Egyszerre rémes vészkiáltás hangzik el az erkély-ről, nem messze Miklóstól. A vő szölg erre a kiáltásra úgy megrázkódott, hogy majd önmecetett.

— Jaj, jaj, a nagyasszony kisaszony, — ordította egész tarkazakadástól Julcsa, a szobaleány, felverte nagy kiabálással csakhamar a kastély minden lakóját álomból. Nem télt bele néhány perc, már a család összes tagjai Kálnay, a felesége, s fiuk mind bent vol-tak abban a szobában, a melyben a család történetében örökös emlékeztetés, szomorú dráma játszódott le az éjjel.

Kálnay Elvira, a 19 éves fiatal leány, szédlőinek memóriája, családjának hőzsége, meggyeserte ismert előkelő nemeség, a léha udvaroncok állandóan körül rejtőzött tárgya, ez az ugynevezett „pompás párthie” nek méltán kiáltott ki kisaszony ime — örökre lezártult szemeit, némán rált ajkakkal, a sziveltáján alig észrevehető apró, véres lésszel — ott sokidit hófőhöz selyem párnájú ágyában — meghalva. Ki csak a holt-lezés nézett, szemét rajta felejtette. Halála után is, ott ágyán ottérvén, szeméket az éde, viruló szépségét

megőrzött arca, bajukat nem veszített előkelő, finom vonásai, meglepő szabályos formájú testalkata. Mind-ezeknek a látsza a sajnálat és bánkodás bizonyos nemét keltette fel a szemlélőben, ki maga előtt egy ily viruló, az élet legtöbb örömeire és élvezeteire egyaránt legtöbb létezővalással bíró életnek kora megsemmisülését látta. Kiemelkedő, dombor melle egész bájos hóféhér-ségben csillogott, dez fekete haját előre a mellére vetette, a bal kezét pedig a szíve mellett, közel a lösch helyéhez tartotta. Közvetlenül az ágy lábánál, a földön bevert az a kis fényes lövész-rám, a szobrevolver, a melylyel öngyilkos földi életével, a látottakból ítélve, kiűző szakavatottsággal oly hamarosan és ügyesen végzett.

Elvira öngyilkosságának oka családjának egyik tagja előtt sem volt rejtély. Ezek mindegyike tudta, hogy az öröklött, régóta szerelmes egy olyan férubba, a kibe az arisztokrata vére sokat adt anyja, társadalmi tekintetéből — nőül oda adni nem akarta. Halálának okával tehát mindenki azonnal tisztában volt.

Öngyilkossága előtt való este, összeszedve minden bátorságát, anyja elé lépett a kezdetben könyörgéssel, majd mikor ez nem használt, heves dacoskodással és fenyegetéssel próbálta rá birmi anyját, hogy Keleti Jenővel való házasságába beleegyezését kieszakozolja. Mind hiába. A kékvérű Kálnayné leánya fellépése a legnagyobb ingerültséggel hozta s ezt a rövid, de velős mondkáját tartotta leányához:

— Te, egy híres, alsó- és felső-somosfalvai Kálnay család sarja, ősi arisztokrata vére ivadéka, te — mit is beszélés — nőül akarsz menni Kelethez? Elvira! ha nem látnálak itt a könyvzetemben folytat, nem kiér-nélek szememmel mindyre, hogy mit cselekszel, ismét-lem, ha mindent nem látnám, akkor a te kijelentésedre, bizonyított, legalább is azt kellene feltételeznem rólad, hogy megbolondultál. Valóban egy igaz volt annak, a ki először felfederte, hogy a szerelme vak; rajta est sajátállal tapasztalom. Mond csak — de őszintén — Elvira, gondolál-e te hóhő felverülésedben csak egyszer, pillanatig arra, hogy az a te ideálod, Keleti Jenő voltaképpen kicsoda és micsoda? S gondolál-e ugyan olyankor különösen arra, hogy ez a házasság — ha ugyan létrejönne — mitféle következményeket vonna maga után? Valdi be Elvira, hogy — a mi kötelességed lett volna — te mindezek fölött egy perczig sem gon-dolkoztál, nem, mert különben ilyen megvalósíthatatlan vágy, vagy — hogy találsz kifejezéssel éljek — rö-g-eszme nem vert volna soha gyökeret agyadban. Én nem tudom, de ha e házasságot ingamnak úgy pillanatra

elgondolom, tele tudból fell kell kuszagnom. De hogy is ne? Mily lelküdhetetlen akadályok, mily óriási vá-lással, mely e szándék megvalósításának útjába áll s e házasságot lehetővé nem teheti. Mert nekem leányom tudnod kell, hogy Keleti Jenő, a te választottad, nem a magunk-fajta vérből, származásból, rangból való fér-ső, hanem hozánk megközelíthetetlen, alacsony szármá-zás, vagyis közönysége polgári családból való ember. Azt pedig szintén tudhatnád, hogy neki so oly állás, so rangja nincs, a mely köztetek az őt kiegyenlíthetné. Mondod, hogy atyád szándékodnak nem áll ellent. Bizony elegendő sajnos, hogy atyád a származásán éppen semmit sem ad s hajlandó volna oda adni téged Kele-tihez. Csakhogy abból így sem lesz semmi. Ily kérdésben a döntés joga úgy családi, mint bagyományos szokása-lknál fogva az anyát, tehát engem illet a megmutatom mind a kettőtöknek, hogy a hatalom én vagyok ... Megengedem neked, hogy Keleti iránt a szokottnál na-gyobb vonalozással viselteld, de sehogly el nem bíthetm, a mit előttem bevalottál t. i. hogy iránta való érzel-medet leküzdni nem bírod. Az egész nem egyéb, mint merő részély és állhatatoskodás.

— Azt hiszem, „előleg” világosan szóltam. Még egyszer, utoljára adom neked azt a tancsot, hogy ved ki a fejedből ezt a bolondos részélyt s tégy le egy-szerűsítendokra óhajodról. Különben, ha akaratomnak nem engedelmessékednél, úgy véd a dolgot, hogy kettő közöl kell választanod: Keleti Jenő szerelme és édes anyád szeretete között. Ime, ha úgy tetszik, válassz: válassz azt, a melyik drágább, szentebb előttd!

Ezek voltak Kálnaynének utolsó szavai leányához. Elvira ezután a boldogságába vetett minden reményét vesztve, roppant lejutott kedélyhangulatban visszavonult hálószobájába. Még a földben rögtek az utolsó szavak. Csakhamar készen volt az elhatározásával. Úgy találta, hogy anyja ajánlatát közöl nem választhat. Nem érezt magában annyi lelki erőt, hogy akár Keleti Jenő szerel-méről lemondjon, akár pedig anyja szeretetének hiányát elviselhesse. Nem volt számára csak egy harmadik, szerinte a boldogsághoz és csejához egyedül vezető út: a halál. Ezt választotta tehát.

Mikor reggel Kálnayné a szobaleány első kiáltását meghallotta, már dít a szörnyű aggodalommal. Abban a perczben leánya szobájába rohant a meggyőződve a borzasztó eseményről, egy vörösláza nikollással a holt-teatre omlott s a következő pillanatban el is ájult. Hídeg vízzel kellett őt eszméltetve téríteni.

... Ekkor kezdte az egész délelőtti egy pillanatra nem

... díj nappal ott „vert tiszpalt“ (ott tanyázó á.).
1721. ... nagy „rihajással“ be jött volna. (rikójással).
1721. ... hallott nagy „kiholtásokat“ (kiáltásokat). 1722.
... hallotta, Vincze Andrást feleségül, hogy az
mikor az úrra beteg lett volna az „nézőhöz“ (várzóhoz,
kuruzsló) járván Sárolyban, az „néző“ valamely füvet
parancsolván főzni, akkor azon személy azt mondotta
hogy a mikor fogja azon füvet főzni, a ki a labat
„megvesztette“ oda megyen.
... mint más „néző“, vagy csillagos, vagy hogy
a gonoszokkal cimborált volna azt el nem követte. 1722.
Bajóds Bajóds. 1722.
hat forint és egy „kangó“ (v. ö. pengő). 1722.
... házát „lárvacskán“ beérte őket (lával-nak
kicsinyítójé). 1723.
„szökő“ szín dolmány. 1724.
Tinnos tehén. 1724.
... szőlőnek x ft. „szakmánya“ volt. 1724.
... gyermeket el „sikasztotta“ (sikasztotta). 1725.
„rubát nyomtató“ embernek Felesége. (kalló?) 1726.
Olyan „Nyiri furma katonak“ is jártak vélek. 1726.
„ittak a pénzben“ (a pénzén). 1726.
... minthogy „derekasint“ el nem volt készre a
szalona ... 1728.
... megh öltek és 40 forintokat az mellyedre
teszek, halálotat azzal „be érem“. 1726.
Pongrácz György uram „Anglini“ mentőit. (angol?)
1726. (Folytatása következik.)

Gazdászati.

[A szőlőszőlő balsekereknek okairól.]

Goethe H. igazgató az ausztriai szőlőművelés védelmére alakult egyesületben felelté érdekes adatokat szőlőgátlat arra nézve, hogy miféle okok folynak be arra, hogy a kivált a phylloxera által tönkretett szőlők újjalakításánál fontosak vált szőlőszőlő gyakran nem sikerül.
Rámutat, mikép nagyon sokszor és talán legtöbbször nyire mellékkörülmények okozták, ha maga az oltás jól végeztetett, hogy oltásunk nem fogamzik vagy rövid időn elpusztul. Első sorban az időjárásat kell figyelemre méltatni. A hat heti időtartam alatt (május közepétől június végeig) minden évben vannak olyan napok, melyek több-kevesebb alkalmasak a szőlőszőlő végzésére. 16–18° R. a legkiválóbb hőmérséklet arra, hogy a forradás a leggyorsabban megtörténjék, melytől minden függ.

Ugy az alacsonyabb, mint magasabb hőmérséklet mellett már nem oly biztos a forradás. Ezenkívül napos, csendes időt választunk, melyet az oltás előtt lehetőleg magas hőmérsékletű napok előztek meg, valamint a követő hónapok is hasonlóak, hogy így az oltás a venyige legelőnkebb működése idejére essék, a mikor a forradás már 24 óra múlva kezdetét veszi.
Hasonlólag balsekerek, okor, ha nem jól választjuk meg az oltás helyét. Rendesen azt mondják, hogy a

mozdult a halott ágya mellől. A borzasztó tett súlyos voltát mindig jobban és jobban átérve, csendes sírása lassan-lassan fájdalmas, görögös szögösbe vált. Majd elállt a sírása s ekkor a halott leány arcára szegedett merer tekintettel, megkövült el a széken, mint valami élő kőszobor. Mély, néma csend lett a szobában, csupán az ablakok felé be-behajló hárfalombokon összegyűlt nagy csomó veréb, nem respectálta azt a gyanús hangulatot, éktelen szivajt csapra egyhangú csiripeléssel.

Később aután, úgy tíz óra felé, midőn odakint a templomtoronyban a lélekharang megkondult, egyszerre felriadt mély merengéséből. A fájdalma a tetőpontra hágott. Vízitől támadtak. Majd a mirdosí óvad hangja tört ki belőle.

— Elvirám, drága gyermekem, legfőbb kincsem, egyetlen öröömöm, boldogságom, mindennem: oh, hát valóban igaz volna az, hogy te megszüntél élni, hogy te meghaltál, hogy itt hagyta engem, a te drága, szerető anyádat egyedül, árva s mind örökre? Oh nem, ez nem lehet igaz! Te nem tehetted, hogy így szörnyű, elviselhetetlen csapást mért szegény anyádra, szerető óráidra: Nem, nem! Neked, a ki szép vagy, fiatal vagy, a ki jó s igaz vagy: neked nem szabad meghalnod; nem engedem; neked a legjobban, a legnebb leánynak élned kell még tovább, igen sokáig mindenkitől csodálva, szeretve ... Oh igen, igen, élned kell, én akarom. Ime, imára összekulcsolt kezekkel könyörgök, esedek hozzád: adj már életjel! magadról; nyisd ki pillantásod azt a bővös szempárod; nyílj meg ujra csengő szóra kedves ajakad; oh Elvirám, ébredj fel tetszalottaidból! Ha csak egy suikrányi lángocska van még benned anyai szeretetéből, oh akkor tedd, tedd meg azt s ne hagyj itt elkárhozom, ne hagyj megörölnöm! Belátom, hogy igaztalan, túlszigorú voltam hozzád, hogy jogtalan-ságot, merényletet, bünt akartam elkövetni legutóbb, legnebb érzelmelen, de kérek gyermekem, bocsásd, bocsásd meg ezt nekem a könnyelmű, de jószívű, szerető anyának. Ugy-e, te megbocsátod könnyelmű vétkeimet — s én ime jóváteszem minden hibámat? Nos hát szakíts véget a roppant gyötrelmemnek s tégy vissza az életbe ismét, mert ime itt van már közelben, itt van melletted, ki együtt, velem könyörög életedért; kit te a világon egyedül s oly nagyon szeretsz; ki nélkül te élni nem tudsz; kellj fel tehát, ó van itt, a te szeretett, drága Jenő! Ime legyeket egymásod, legyeket hü szerető, örökké boldogok anyai bejegyzésem. ...
Itt szava elakadt. Nem bírta tovább s kimerülve, erőtlennül a boltzatra omlott.

causától számítva a negyedik, vagy ötödik szem alkalmas az oltásra. És nem a szemek számától függ, hanem az oltógalj alkalmas voltától, úgy hogy akárháyszor a hatodik levél sokkal alkalmasabb.

Kezdők gyakran igen lágy, illetve nem elég fű helyet választanak, a mi a nemesítő galj gyors elszáradását okozza. Az oltógaljnak ne legyenek lágyak, csak ruganyosak, de a fűsodás kezdetén se legyenek. A fűsodóg, hogy alany és oltógalj az érés és kifejlődés egyenlő fokán álljanak és lehetőleg egyenlő vastagok legyenek a választott oltási helyen.

Arra a kérdésre, hogy meszes rézoldattal permetezett szőlőkből vett oltógaljak akadályozzák-e a megfogamzást, saját tapasztalata után nem tud feleletet adni, mert az gyenge életműködésnél fogva nem elég életerős.

Egyébként a permetezés csak úgy árt, ha a permetező anyag a sebhelyre szivárog. Ha ilyen permetezett szőlőkből veszünk oltógaljkat, azt előbb mossuk le és egy ideig hagyjuk vízben ázni, míg a permetező anyagtól megtisztul. (Szőlő és Bor. Lapok—E. G.)

Hírek és különfélek.

Olvasóink- és előfizetőinknek boldog pünkösdi ünnepekkel kívánunk.

Személyi hírek. Főispánunk gr. Degenfeld Lajos 8. méltósága holnap a székvárosba jön, hol hivatalos ügyeinek elintézése céljából több napig fog időzni. Tegnap Ipolyágon a távozó br. Rosner Ervin főispán tiszteletére fényes órázások rendezett Honvérmegye közönsége. Rosner báró Máramaros-Szigeten e hó 17-én fogják főispáni székebe beiktatni. Erre a főispáni iktatásra nemcsak Honból, de Nógrádból is többen elandrulnak.

A főispán úr 8. méltósága gróf Degenfeld Lajos a „Felvidéki magyar közművelődési egyesület“ nógrád-vármegyei főkegyelte választmányának tagjait f. é. május hó 16-ik napjának délután 4^{1/2} órákor a megyeház kistermében tartandó ülésére hívta meg.

Eljegyzés. Bene Ferenc huszárkapitány Budapesten e napokban jegyezte el Csebrán Mária grófkisasszonyt, Csebrán László gróf vármegyei bizottsági tagnak nagyműveltségű kedves leányát.

Selctovszky János alispánunk honvérmegyei főispánaságról ír a L. V. — Ugy tudjuk, hogy ennek a hírek alapja nincs.

Szilárdy Ödön. S-Tarján alapítója, nagypapa lett, ugyanis Béla fiának neje szül. Prónay Alice egészseges fingermekkel örvendeztetette meg a családot. A gyermek nagyalja nevére Ödönre kereszteltetett.

Választás. A losoncz-apátsávi körnek orvosul dr. Gömöri Elek egyetemes orvostudor választott meg. **Halálhír.** Nagy és megrendítő csapás! elcsúszta a gondviselő Hájós László petőti birtokost s nejét, született Réray Ilonát, amennyiben élete tavaszában lévő nagy reményekre jogosított 16 éves Soma nevű IV-ik gym. osztályú fiok hosszú, sorozott betegsége után május hó 9-én elhalt. A szőlők mely fájalmat enyhítse az általános részvét!

A nagy hadgyakorlatok. Báró Beck tábornagy, a közös hadsereg vezérkari főnöke, két főhadsegéd kíséretében tegnap Vác és Rétságán át **Balassagyarmatra** érkezett s innen újat ma **Szécsény és Losoncz** felé folytatja. Ez utazás köztégeről összefüggésben áll a tervezett ősi nagy hadgyakorlatokkal, amár arról, katonaszerkesztés, idelelt a politikai hatóságoknak tudomására mit sem hoznak. Mégis, mert a fogatok és az elzárások iránt a helyhatóságok intézkedése vált szükségessé, a tábornagy úr érkezéséről alispánunk értesülést nyert s azonnal akkép rendelkezett, hogy a tábornagy úr és kísérete a vármegye székházában nyerjenek kényelmes szállást; a szokásos elfoglaltok helyett pedig új fogatok hozták és rigyék a magas vendégeket. Mindezekről részletesen jövő számbunkban.

Egyházmegyei hírek. Fábán Kamill, főlekpüspöki plébános a múlt vasárnap iglattatott be állásába. — Mester István litkei segédlelkész abauj-tornamegyei György helyezettett át plébános-helyettesnek. — Hirling János a lörinczi, Tóth Kálmán pedig a német róm. kath. plébániához káplánokká nevezettek ki. Porubszky János nógrádi káplán Tárba helyezettett át.

Uj postállomás. Keszög községében április hó 1-jétől új postállomás lépett életbe.

Helyreigazítás. A patvarcz-gárdonyi uradalom új birtokosul, lapunk utolsó számában gróf Majláth Györgyöt említettük, holott az gróf **Majláth Géza**né, szül. Zichy Marietta grófné, kinek ölesanyja gr. Zichy Livia a birtokot átadta.

A b-gyarmati cukrársda. Rohamos baladásra vall B-Gyarmaton azon körülmény, hogy üzleteink nemcsak gyarapodnak, hanem szépülnek is. — Ilyen csinos, szép és minden igénynek megfelelő üzlet a Selmecey Sándor b-gyarmati cukrársdája, mely legújabb az u. n. kasznói épület földszinti helyiségeiből — a vele és vármegyei általános épülethe, Selmecey Sándor saját házába helyezettett át a oly szépen és oly ízletjesen rendezettett be, hogy a legdistingválabb igényeket képes kielégíteni. De nemcsak az üzlet csinos berendezése, hanem a tartalma is vonzó hatást gyakorol. Finom, friss sütemények, fagyalt, d-u. a legjobb „fokete“ — szával mi szájunk jó, mi lnynek kedves, az mind feltalálható. Méltán jegyezte meg egyik országos képviselőnk, hogy olyan cukrársda, a melyben a tisztaság, a tartalomra, a sütemények ízletességére oly gond fordítatnak, mint a Selmecey cukrársdjában, a fővárosban is csak igen kevés létezik. A cukrársda szintén egyik hőmérője a városok műveltségének és a jobb ízlés fejlődésének. Ha e így van, ugy B-Gyarmat szépen halad, de egyúttal azt is kívánjuk, hogy Selmecey Sándor cukrársdjára is, ugy mint eddig, ezental is haladjon s még nagyobb látogatottságnak örvendhessék.

Pályázat árvaházi alapítványi helyre. A Nógrád-vármegyei Tanítótestület a magyarországi tanítók budapesti árvaházában lévő első alapítványi helyére pályázatot hirdet a következő feltételek mellett: 1. A pályázatban csak az a tanító gyermekkel vehetnek részt, a kiknek szülei halálukig a tanító tagjai voltak a tagdíjakat rendszeresen befizették. Előbbségben részesülnek a teljesen árvák. 2. A folyamodó árvának egészségesnek, beoltottnak tanköteles-kornak és vagyontalannak kell lennie. 3. Az árvaházba küldött kifogástalan magaviselet és szorgalom mellett az árvaház összes jövedelmeinek tanítóes kora befizetése, esetleg tovább is élvezheti, köteles azonban minden vagyonát iskolai bizottságnak a tanítótestület elnökének a kezébe előre átadni végezt bekelteni. 4. A felvett árva szükségessé ruházatról és Budapestre utazása költségéről az érdekelte felek tartoznak gondoskodni. 5. A keresetlelvél, iskolai, orvosi bizonyítványon felszerelt kérvények elsőkétségbe benyújtásának határideje f. é. június 10-e. Kelt Balassa Gyarmaton, 1894. máj. 3. Druga József, testületi elnök.

A balassa-gyarmati szőlőszőlő és borászati felügyelői körlet. A földművelésügyi m. kir. miniszter a szőlőszőlő és borászati meszekiható érdekei előmozdítása végett a szőlőszőlő és borászati felügyelői körletet szaporitván, Nógrád- és Honvármegyei területre Balassagyarmat székhelyre ily körletet alkotott; felügyelője Bucher Alajos. Az egész ország husz ily körletre van felosztva.

A szőlő-szőlősi fürdő jövő vasárnap, május 20-án ünnepélyesen megnyitják. Mint halljuk, ez alkalommal Balassagyarmat, Szécsény és Kéktől, valamint vidékekről is számosan készülnék a kien fürdőre.

A kötelező polgári házassági javaslat sorsa a múlt csütörtöki május hó 10-én dől el a főrendiházban. Amennyiben a javaslat mellett „igennek“ 118, a javaslat ellen „nemmel“ 139 főrendi tag szavazott, s így a reformjavaslat 21 szótöbbséggel megbukott. Távol volt 49. A nógrádiak közül a javaslat mellett szavaztak: gr. Degenfeld Lajos főispán, Szontagh Pál v. b. t. tanácsos és gr. Berchtold Arthur, elnök; gr. Zichy Ferenc és gr. Csebrán László urak.

Hangverseny Szirákon. Múlt vasárnap művészi hangverseny folyt le Szirákon, mely gr. Degenfeld Lajos úr 8. méltóságának vendégei alatt rendezettett a sziráki fontos missiókat teljesítő kisdöfő javára. A hangverseny Degenfeld Gusztáv és Katica grófkisasszonyok és Demewffy Ilonka 6-kesű zongorajátékkal kezdődött, kik lebilincselő művészettel adták elő egy nyitányt a portici neméből. Majd országúri művészt Sipoos Antal olt a szongorához s több műdarabot játszott el. Ezt követték Rader Irma bpesti művésznő válogatott dalai, melyek teljesen elbájolták a közönséget. A hangverseny elejétől fogva mindvégig igazi művészetet nyújtott. A hangverseny előtt megható jelenet volt az, amikor Szontagh Antal, a hangverseny főrendesje, ékes beszéd mellett nyújtott át Szirák közönsége nevében Sipoos Antalnak szép arany babérokoszorút. A kitűnő zongoraművész, aki 1860 óta rokonszenve a sziráki közönséggel, — meghatóan, könnybe borult szemekkel köszöntö meg Szirák közönségnek ezt a kedves figyelmét. Ezenkívül a rendező bizottság Rader Iránt gyönyörű babérokoszorút, a grófkisasszonyokat és Demewffy Ilonka kisasszonyt pompás csokrokkal lepté meg. A takarékpénztári épületben megtartott hangverseny után a kasznói termeibe vonult a közönség, ahol reggeli 5 óráig tartó táncmulatság folyt le. Mint levelezésünk értesít, a hangversenyen és a táncmulatságban résztvettek: gr. Degenfeld Lajos családja, gr. Degenfeld József családja, Berzevics Báldi, Demewffy Ödön családja, Hasenföld Benjamin családja, Horváth Miklós családja, örr. Kassay Zsigmondné szül. Markovics Ilka az egykor ünnepelt művésznő, Ondrejovitch László családja, Plachy Zsigmond családja, Postóczy Irán családja, Örr. Schöneigner Vilmosné családja, Szontagh Antal családja, berczli Veres Ernő családja, gr. Vilczek Ede családja és még számosan a város és a vidék intelligenciájából.

Felőlő szerkesztő: Horváth Danó.

Főmunkatárs: Reményi Károly.

Uj üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyrődemű közönségnek becses tudomására adni, hogy a modern kőtügepek-nél való foglalkozást a fővárosban elsajátítottam és ugyancsak ily gépekkel ellátva a Teleky-utczában lévő Tajthy-féle házban

kötő-üzletet

nyitottam, a hol is mindennemű új megrendelést, valamint javítást bármikor jutányos áron elfogadok.

Kiróló tisztelettel

Bentsch Berta.

ÚJ ÜZLETMEGNYITÁS.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására adni, hogy helyben, Aninger testvér urak épületében a városgházzal szemben fényesen berendezett, a mai kor igényének megfelelő

női és férfi-divatáru-üzletet,

Habig I. C. és Pichler József gráci kalapgyárából kalap- és cipőraktárt nyitottam, a melyben mindennemű férfi- és női divatáru- és utaz ozikkek, gyermekjátékszerek, díszműárúk stb. dús választékban kaphatók.

Különös kedvezmények és előkelő cségekkel összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legpontosabb és legelőnyösebb kiszolgálás mellett a t. cz. közönség igényeinek a legjobban megfelelek.

Ajánlom magamat a n. é. közönség szives pártfogásába és jóakaratu támogatásába kiváló tisztelettel

Frischer Ignác.

94.142.

Uj, szabadalmazott

önműködő

szőlővessző- és növény permetező

„SYPHONIA“

fölülmől minden eddig ismert permetezőt, mivel önműködően permetez.

Több ezer ily permetező van már alkalmazásban és ugyanannyi, ellismerő bizonyítványt tanusít arról, hogy a „Siphonia“ szerkezete minden más hason-célú szerkezetet fölülmől. 94.152.

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gép-gyár.
különlegességi gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek számára

Bécs, II/1, Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselek felvételtnek.

Kérjen-ön csak

„ZACHERLINT“

mert ez a leggyorsabban és legbiztosabban öls szer mindennemű rovar kiirtására.

Mi szólhatna világosabban utólrhetetlen ereje és jósága mellett, mint óriási elterjedtségének sikere, melynél fogva nem létezik más oly szer, melynek forgalmát a „Zacherlin“ legalább üzenkötőzér fölül nem mülja.

De kérjen mindenkor lepecsételt palackot és csak olyat, mely a „Zacherlin“ névvel van ellátva. Minden egyéb értéktelen utánzás.

A palackok árai: 15, 30, 50 kr, 1 frt, 2 frt. Zacherlin-megtakarító 30 kr.

Elárúró helyek:

Balassa-Gyarmaton: Cserevay György, Kanitz Ödön, Felsenburg Ti-vadar, Vilim Gyula, Benkó József, Szommer Károly, Hummer Mihály, Eben-führer Lajos, Winter Armin,
Ipolyvárosban: Dombó Károly,
Salgó-Tarjánban: Holcsey Gusztáv, Majernik József, Mandl Gábor,
Ókocsányi Lajos, Grossberger Miksa, Körey Dániel, Botb,
Csábon: Józsa Dezső uraknál.

Arankamentes Lóheremag

nagyszemű 100 kilója 70 frt

5, 10, 25, 50 kilós szaktokban, mindkettő államilag díjazott.

Répamag ugyanolyan árban Alvinczen feladva utánvétellel.

Kapható:

gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában u. p. Koncz.

94.135.

Hirdetések,

nyilt-évi közlemények

jutányos feltételek mellett

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

Alapítástól: 1888. é. ben.

váltó-üzlet

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 1. SZÁM SÁJÁT HÁZÁBAN.

Résvénytők: 10.000.000 frt.

Tartalék: 4.400.000 frt.

Vess és elad mindennemű értékpapírt a hivatalos tőzsdei ártolyamok alapján;

tőzsdei műveleteket a legújanyosabban eszközöl;

pénzügyi műveletekre néve szívesen szolgál szakszerű felvilágosítással;

igényeiket minden buzára borsajt ki;

előleglet nyújt értékpapírokra;

díjmentesen megváltálja a sorjegyeknek és sorolando értékeknek hűrdavit;

kincsolás által érhető árfolyamváltás ellen birtokolt sorjegyeket és sorolando értéket.

94.177

MARSHALL-FENŐGŐRŐZŐ

COMPOUND-FENŐGŐRŐZŐ

COMPOUND-GŐRŐZŐ

FENŐGŐRŐZŐ

UTI-MOZGÓ

MARRISON-AR-GŐRŐZŐ 400
ARANTOS-FŐKASZÁLÓ-GÉPEL

MARSHALL-FENŐGŐRŐZŐ

SZÁLLITHATÓ MALMOK
teljes malom-berendezés
minden rendszer szerint

GRAEPEL HUGO

GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR. MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kifutó gépek
Jutányos árak
Kedvező feltételek

Kifutó gépek
Jutányos árak
Kedvező feltételek

HIRDETMEY.

203—1894. sz.

A helybeli izz. hitközség az óráos-tér végén levő óres telkén egy új furdót kíván építtetni és újbol felhívja a pályázni szándékozókat, miszerint zárt ajánlatokat legkésőbb f. hó 24-ig az alulírt előírásokhoz nyújták be. Az építészre vonatkozó tervek, méretek stb. minden nap 8—12-ig és 2—6-ig a hitközségi irodában (tabán-utca, a templom átellenében) megtekinthetők, ugyanott a szükséges tudnivalókról a hitk. jegyző ad felvilágosítást.

B.-Gyarmaton, 1894. május hó 7-én.

A b.-gyarmati izz. hitközség előljárója:

Elfer-Ede, elnök.

94.178